

הת (פתח תקווה) 72834-06-25 - הרשות לאכיפה מקרקעין נ' בן שושן מתכות בע"מ

בית משפט השלום בפתח תקווה

ה"ת 72834-06-25 הרשות לאכיפה מקרקעין נ' בן שושן מתכות בע"מ ואח'
תיק חיצוני:

לפני כבוד השופט אריאל סלטו

מבקשת
נגד
הרשות לאכיפה מקרקעין

משיבה
בן שושן מתכות בע"מ

החלטה

לפני בקשה למכירת תפוסים, ולשימוש בתמורת מכירתם לכיסוי עלויות אחסנתם.

רקע

ביום 20.05.2025 במסגרת פעולת אכיפה תפסה המבקשת שני משקלים השייכים למשיבה.

ביום 30.06.2025 הגישה המבקשת בקשה למכירת התפוסים ולשימוש בתמורת מכירתם לכיסוי עלויות אחסנתם.

ביום 05.08.2025 התקיים דיון בו נכחה הגב' לבנת בן שושן, רעייתו של מר מיכה בן שושן, בעלי המשיבה. הגב' בן שושן ציינה כי מר בן שושן נתון במאסר, וביקשה לדחות את הדיון ולקיימו בנוכחותו.

ביום 08.09.2025 התקיים דיון, במסגרתו ביקש מר בן שושן שהות על מנת לשכור עורך דין שייצג את המשיבה.

ביום 29.09.2025 התקיים דיון, במסגרתו טען מר בן שושן כי שכר עורך דין שייצג את המשיבה, אך הוא לא יכול היה להתייצב, כיוון שהוא היה בדיון בבית משפט אחר.

ביום 04.11.2025 התקיים דיון לגופה של הבקשה, במהלכו שטחו הצדדים טענותיהם.

ביום 11.11.2025 הגישה המבקשת השלמת טיעון בכתב.

המשיבה לא הגישה השלמת טיעון בכתב, על אף שניתנה לה האפשרות לעשות כן.

תמצית טענות הצדדים

טענות המבקשת

לטענת המבקשת, המשיבה מבצעת שימוש אסור במקרקעין בהפעילה עסק לאחסנת פסולת, פלסטיק, ומתכות, ללא היתר, בקרקע חקלאית מוכרזת, וכן בהשכירה חלק מהמקרקעין לעסק למחזור בקבוקי פלסטיק.

במסגרת חקירה המתנהלת נגד המשיבה, תפסו מפקחים מטעם המבקשת, מכוח סמכותם, שני משקלים המשמשים הן את המשיבה והן את העסק למחזור בקבוקי פלסטיק. תכלית תפיסת המשקלים היא בראש ובראשונה תכלית מניעתית, דהיינו המשקלים נתפסו על מנת למנוע את המשך ביצוע העבירה.

כמו כן, טוענת המבקשת כי המשקלים מאוחסנים במגרש אחסנה חיצוני; כי שווים של המשקלים מוערך בכ- 5,000 ₪; וכי עלויות האחסנה עומדות על כ-15,000 ₪.

המבקשת אינה מתנגדת להשבת המשקלים לידי המשיבה, אך מתנה זאת בהתחייבות המשיבה להפסיק את ביצוע העבירה, ובכיסוי עלויות האחסנה. לדבריה, המשיבה צריכה לשאת בעלויות האחסנה, "ולו רק על מנת למנוע עשיית עושר ולא במשפט" כלשונה. בנוסף, טוענת המבקשת, כי לו היתה המשיבה נמנעת מלבצע עבירה היא היתה נושאת בעלויות אחסנת המשקלים שהיו בחזקתה, ועל כן, מקל וחומר, עליה לשאת בעלויות אלה כשהיא מבצעת עבירה.

המבקשת סבורה כי על המשיבה לשאת בעלויות אחסנת המשקלים, בין אם בשחרור המשקלים לאחר כיסוי עלויות האחסנה, ובין אם במכירת המשקלים ושימוש בתמורה לצורך כיסוי עלויות האחסנה.

טענות המשיבה

לטענת המשיבה, סעיף החוק שמכוחו מבקשת המבקשת למכור את המשקלים אינו רלוונטי לנסיבות העניין, אלא מתייחס לחפצים שהותרתם כתפוסים תביא לפגיעה בהם.

עוד טוענת המשיבה, כי אין כל בסיס חוקי מכוחו ניתן לחייב אותה בעלויות אחסנת המשקלים, וכי הוראות החוק החלות על תפיסת המשקלים, אינן מאפשרות חיוב כאמור.

בנוסף, טוענת המשיבה כי כניסת המפקחים לעסק של המשיבה בוצעה בניגוד לחוק, בזמן שמר בן שושן היה נתון במאסר, ולא היה אף אחד במקום. כמו כן, המפקחים הגיעו למקום על מנת לחקור חשד לביצוע עבירה של שימוש אסור במקרקעין של צד ג' שעוסק במחזור בקבוקי פלסטיק, ולא של המשיבה שעוסקת במתכות.

דין והכרעה

לאחר שהקשבתי קשב רב לטיעוני ב"כ הצדדים, ועיינתי בכל המסמכים, הגעתי לכלל מסקנה כי אין מקום לאפשר את מכירת התפוסים, בעת הזו, ואין מקום לחייב את המשיבה בכיסוי עלויות אחסנת התפוסים.

המסגרת הנורמטיבית

סעיף 206(ב) לחוק התכנון והבנייה, תשכ"ה-1965 (להלן: "**חוק התכנון והבנייה**") קובע כי מקום בו התעורר חשד לביצוע עבירה לפי חוק התכנון והבנייה, רשאי מפקח להיכנס למקרקעין, וכן רשאי לתפוס חפצים הקשורים לעבירות. עוד קובע הסעיף כי על תפיסה כאמור יחולו הוראות הפרק הרביעי לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש] תשכ"ט-1969 (להלן: "**פקודת סדר הדין הפלילי**"):

"התעורר חשד לביצוע עבירה לפי חוק זה, רשאי מפקח -

- (1) לחקור כל אדם הקשור לעבירה כאמור או שעשויות להיות לו ידיעות הנוגעות לעבירה כאמור; על חקירה לפי פסקה זו יחולו הוראות סעיפים (2) ו-(3) לפקודת הפרוצדורה הפלילית (עדות), בשינויים המחויבים;**
- (2) לתפוס כל חפץ הקשור לעבירה; על תפיסה לפי פסקה זו יחולו הוראות הפרק הרביעי לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט-1969 (בסעיף זה - פקודת מעצר וחיפוש), בשינויים המחויבים;**
- (3) לבקש מבית המשפט צו חיפוש לפי סעיף 23 לפקודת מעצר וחיפוש ולבצעו; על חיפוש לפי פסקה זו יחולו הוראות סעיפים 24(א)(1), 26 עד 28 ו-34 לפקודת מעצר וחיפוש, בשינויים המחויבים;**

(4) להיכנס בכל עת סבירה למקרקעין, ורשאי המפקח לעשות שימוש בכוח סביר כלפי רכוש לשם כך, ובלבד שלא ייכנס למקום המשמש למגורים אלא לפי צו של בית משפט."

סעיף 32(א) לפקודת סדר הדין הפלילי מפרט את העילות לתפיסת חפצים:

"רשאי שוטר לתפוס חפץ, אם יש לו יסוד סביר להניח כי באותו חפץ נעברה, או עומדים לעבור, עבירה, או שהוא עשוי לשמש ראיה בהליך משפטי בשל עבירה או שניתן כשכר בעד ביצוע עבירה או כאמצעי לביצועה."

סעיף 34 לפקודת סדר הדין הפלילי מעניק לבית המשפט סמכות להורות כי תפוס יימסר לתובע זכות או לאדם פלוני או להורות כיצד לנהוג בו:

"על פי בקשת שוטר שהוסמך לכך על ידי קצין משטרה בדרגת מפקח משנה או בדרגה גבוהה מזו דרך כלל או לענין מסויים (להלן - שוטר מוסמך), או על פי בקשת אדם התובע זכות בחפץ, רשאי בית משפט שלום לצוות כי החפץ יימסר לתובע הזכות או לאדם פלוני, או שינהגו בו אחרת כפי שיורה בית המשפט - הכל בתנאים שייקבעו בצו."

סעיף 35 לפקודת סדר הדין הפלילי מסדיר את התקופה בה ניתן להחזיק בתפוס, וקובע כי בית המשפט רשאי להאריך את התקופה:

"אם תוך ששה חדשים מיום תפיסת החפץ על ידי המשטרה, או מיום שהגיע לידיה, לא הוגש המשפט אשר בו צריך החפץ לשמש ראיה ולא ניתן צו על אותו חפץ לפי סעיף 34, תחזיר המשטרה את החפץ לאדם אשר מידיו נלקח; אך רשאי בית משפט שלום, על-פי בקשת שוטר מוסמך או אדם מעוניין, להאריך את התקופה בתנאים שייקבעו."

סעיף 38 לפקודת סדר הדין הפלילי דן באפשרות מכירתם של תפוסים, וקובע כי כאשר מדובר בתפוס שהוא בעל חיים או מצרך שעלול להתקלקל, בית המשפט רשאי לצוות על מכירתו:

"היה החפץ בעל חיים או מצרך שעלול להתקלקל, בין בגלל טיבו המיוחד ובין מסיבה אחרת, ולא ניתן עליו צו לפי סעיף 34, רשאי בית משפט שלום, על-פי בקשת שוטר מוסמך או אדם התובע זכות בחפץ, לצוות שהחפץ יימכר במכרז פומבי

או במחיר המקובל באותו יום; דמי המכר יוחזרו לאדם שמידיו נלקח החפץ, אולם אם תוך המועדים שנקבעו על פי סעיף 35 הוגש משפט נגד אדם על עבירה שעבר בחפץ שנתפס או לגביו, ינהגו בדמי המכר כפי שיורה בית המשפט."

בבש"פ 342/06 חב' לרגו עבודות עפר בע"מ נ' מדינת ישראל (12.03.2006) התייחס בית המשפט העליון לפגיעה בזכות החוקתית לקניין, הנגרמת כתוצאה מתפיסת חפצים בהליך פלילי:

"בצד זכותו של אדם לחופש אישי עומדת גם זכותו לקניין, המקבלת ביטוי מיוחד במהלך הליך פלילי ביחס לחפצים של חשוד או נאשם (או צד שלישי) הנתפסים ומוחזקים בידי המשטרה בהקשר לחשד לביצוע עבירות. שיקולי האיזון הנדרשים לענין פגיעה בחירות האישית של נחקר או נאשם אינם בהכרח זהים לאלה החלים באשר לפגיעה בזכות הקניין, בשל עוצמתם השונה של זכויות יסוד אלה במידרג זכויות האדם. עם זאת, קווי הבחינה ומסגרת הניתוח החוקתי דומים אלה לאלה, בשל התכלית המשותפת העומדת ביסוד חובת האיזון: להגביל את מידת הפגיעה באדם - הן בגופו והן ברכושו, עד למינימום ההכרחי הנדרש להשגת האינטרס הציבורי. כך הוא לענין מעצר אדם, וכך הוא לענין תפיסת חפצים בטרם נשפט והורשע"

בבש"פ 6817/07 מדינת ישראל נ' יוסף סיטבון (31.10.2007) התייחס בית המשפט העליון לאופן בו על בית המשפט לבחון בקשות לסעדים זמניים ברכוש במסגרת ההליך הפלילי, וקבע כי על בית המשפט לעשות כן בזהירות המתבקשת מפגיעה בקניינו של אדם:

"הסעד הזמני מיועד אפוא לאפשר מימושן של תכליות החילוט. יחד עם זאת ברי, כי בית המשפט הדן בבקשה למתן סעדים זמניים יעשה כן בזהירות המתבקשת מהפגיעה בקניינו של הנאשם, שמוחזק בשלב זה כחף, ונוכח האפשרות שבסופו של ההליך לא יוחלט על חילוט הרכוש. כפי שנפסק כבר בעבר, תפישת רכוש על מנת להבטיח את אפשרות החילוט בעתיד, בשלב בו ההליך הפלילי עודו מתנהל ולנאשם עומדת חזקת חפות, הינה צעד דרסטי השולל מבעל הרכוש את האפשרות לעשות שימוש בקניינו, לעיתים למשך תקופה ארוכה. לפיכך אם ניתן לנקוט אמצעים "חלופיים" שדי בהם כדי להבטיח את אפשרות החילוט או השגת תכליתו בעתיד, תוך פגיעה פחותה בקניינו של בעל הרכוש, יש להעדיף על פני סעד זמני של תפיסת הרכוש והחזקתו עד תום ההליך המשפטי"

ברע"פ 7600/08 אריה אברם נ' מדינת ישראל (07.04.2009) התייחס בית המשפט העליון לצורך בשמירה על ערכם של תפוסים, וקבע כי על המדינה חלה חובה לדאוג לשימור ערכם של תפוסים, ועל בית המשפט ליתן הוראות שיאפשרו את מימוש החובה:

"במסגרת סעיף 34 לפסד"פ, לא רק שבית המשפט מוסמך לתת הוראות כיצד לשמר את ערכו של חפץ תפוס, אלא שנראה, כי בדרך הפעלת שיקול דעתו, עליו לצאת מתוך הנחה כי חובתה של המדינה לשמר ערך זה מפני פגיעה בכל דרך ובכל מצב. בענין זה, אין נפקא מינה מהי תכלית התפיסה, ואין גם נפקות לשאלה האם החפץ יוחזר בסופו של יום לבעליו או לצד שלישי, או יחולט לידיה של המדינה ואין גם נפקות לשאלה אם הטוען לזכויות בנכס מוכן או אינו מוכן לשתף פעולה בשמירה על ערכו. כך או כך, על המדינה, באמצעות המשטרה, בתורת "שומרת" הנכס מכח הדין, מוטלת חובה לדאוג לשימור ערכו, ובית המשפט מופקד מכח סמכותו על מתן הוראות שיאפשרו מימושה של חובה זו."

מן הכלל אל הפרט

בבקשתה עותרת המבקשת כי בית המשפט יורה על מכירת המשקלים מכוח סעיף 38 לפקודת סדר הדין הפלילי. כאמור, סעיף 38 לפקודת סדר הדין הפלילי דן באפשרות מכירתם של תפוסים שהם בעלי חיים או מצרך שעלול להתקלקל. המדובר בשתי קבוצות ייחודיות של חפצים שלא ניתן להותירם מאוחסנים במחסן.

בעל חיים, על אף הגדרתו כ"חפץ" לצורך הוראות פקודת סדר הדין הפלילי, זקוק לטיפול ולתנאי מחייה, ומאליו מובן כי אין המדובר בחפץ כשאר החפצים.

מצרך שעלול להתקלקל, אם לא יימכר ויתקלקל, לא ניתן יהיה להשיבו לאדם שמידיו הוא נלקח, ככל שלא יוגש כתב אישום, ככל שההליך הפלילי יסתיים בזיכוי הנאשם, או ככל שבית המשפט יורה על השבתו בתום ההליך. כמו כן, מקום בו בתום ההליך הפלילי יורשע הנאשם, תסוכל האפשרות להורות על חילוט התפוס שיותר ללא ערך.

בנסיבות המקרה שלפני, לא הציגה המבקשת כל ראיה לכך שהתפוסים - שני משקלים, מהווים מצרך שעלול להתקלקל. כל שטענה המבקשת הוא כי המשקלים מאבדים מערכם. משכך, ברי כי הוראת סעיף 38 לפקודת סדר הדין הפלילי אינה יכולה לשמש בסיס חוקי לבקשת המבקשת. עם זאת, סעיף 34 לפקודת סדר הדין הפלילי מעניק לבית המשפט סמכות ליתן הוראות כיצד לנהוג בתפוס. סמכות זו היא סמכות רחבה הכוללת בתוכה גם את האפשרות להורות על מכירת התפוס.

ואולם, אף מקום בו קיימת הצדקה להורות על מכירת תפוס, בין אם מכוח סעיף 38 לפקודת סדר הדין הפלילי, ובין אם מכוח סעיף 34, אין כל אפשרות לעשות שימוש בתמורה שמתקבלת לצורך כיסוי עלויות אחסנת התפוס.

חוק יסוד: כבוד האדם וחירותו, אשר העניק לזכות לקניין מעמד חוקתי על חוקי, קובע כי ניתן לפגוע

בזכות לקניין, אך על הפגיעה לעמוד בתנאי פסקת ההגבלה שבסעיף 8 לחוק היסוד. בין היתר, נדרש כי הפגיעה תעשה בחוק או מכוח הסמכה מפורשת בחוק.

כפי שצוין לעיל, סעיף 206(ב) לחוק התכנון והבנייה, המעניק למפקח סמכות לתפוס חפצים, קובע כי על תפיסה כאמור יחולו הוראות הפרק הרביעי לפקודת סדר הדין הפלילי. עיון בהוראות פרק זה מלמד כי המחוקק לא העניק סמכות לעשות שימוש בקניינו של אדם לצורך כיסוי עלויות אחסנת הקניין.

אכן, סעיף 34 לפקודת סדר הדין הפלילי מעניק לבית המשפט סמכות ליתן הוראות לגבי חפץ תפוס, והוראות אלו עלולות לפגוע בזכות לקניין, ואולם המדובר בהוראות שמטרתן לממש את תכליות התפיסה, בין אם המדובר בתכלית מניעתית, בתכלית ראייתית או בתכלית החילוט. הוראת סעיף 34 אינה מעניקה סמכות לגרוע משוויו של התפוס לצורך כיסוי עלויות אחסנתו.

יתרה מכך, עיון בהוראות חוק אחרות מלמד כי מקום בו רצה המחוקק להשית עלויות ביצוע פעולה בקניין על ידי הרשות, על בעל הקניין, הוא עשה זאת במפורש. כך למשל סעיף 57ד לפקודת התעבורה [נוסח חדש] קובע שהוצאות גרירת רכב ואחסנתו בתקופת איסור שימוש יחולו על בעל הרכב:

"הוצאות בשל שינוע רכב למגרש שבו יועמד בתקופת איסור שימוש לפי סעיפים 57א עד 57ג ובשל העמדתו במגרש כאמור, בשיעור שנקבע לפי סעיף 57א(ב)(2), ישולמו על ידי בעל הרכב, וניתן לעכב את הרכב עד שישולמו"

סעיף 12א לחוק שמירת הניקיון, תשמ"ד-1984, המעניק למפקח סמכות לאסור שימוש ברכב, מחיל את הוראות פקודת התעבורה, בדבר השתת הוצאות גרירת רכב ואחסנתו בתקופת איסור שימוש, על בעל הרכב:

"(א) היה למפקח שמונה לפי חוק הגנת הסביבה יסוד להניח כי נעברה לעיניו עבירה לפי סעיף 13(ג)(1א)(א) באמצעות רכב או מרכב, רשאי הוא למסור לנוהג ברכב הודעה האוסרת את השימוש בו לתקופה שלא תעלה על שלושים ימים וליטול את רישיון הרכב לאותה תקופה; בהודעה תצוין הסיבה לאיסור השימוש ברכב ולנטילת הרישיון.

(ב) הוראות סעיפים 57א(ב) עד (ו), 57ב, 57ד, 57ה, 57ו ו-57ז לפקודת התעבורה, יחולו, לעניין זה, בשינויים המחויבים"

באופן דומה קובע סעיף 26(ב) לפקודת מחלות בעלי חיים [נוסח חדש], תשמ"ה 1985 כי בית המשפט רשאי לחייב בעלים של בעל חיים או חפץ שנתפסו מכוח סעיף 26(א) בכיסוי עלויות העברת בעל החיים

או החפץ, וכן בעליות החזקתו של בעל החיים וכלכלתו:

"השופט רשאי לצוות כי בעלו של בעל חיים או חפץ שנתפסו ועוכבו לפי סעיף קטן (א), ישלם סכום הנראה לו סביר לרופא וטרינר ממשלתי לכיסוי הוצאות הקשורות בהעברת בעל חיים או החפץ למקום ההחזקה, והוצאות החזקתו וכלכלתו של בעל החיים במשך ההחזקה, וכן רשאי הוא לצוות כי אם לא ישולם הסכום תוך הזמן הנקוב בצו יחולטו בעל החיים או החפץ."

וכך גם סעיף 21(א) לחוק להסדרת הפיקוח על כלבים, תשס"ג-2002 קובע כי בעל כלב יישא בהוצאות הובלתו של הכלב, החזקתו במאורת הרשות, הזנתו והטיפול בו:

"בעליו של כלב, שכלבו הועבר למאורת הרשות, יישא בהוצאות הובלתו, החזקתו במאורת הרשות, הזנתו והטיפול בו [...]"

הנה כי כן, הוראות הפרק הרביעי לפקודת סדר הדין הפלילי, החלות על תפיסת חפצים שנתפסים מכוח חוק התכנון והבנייה, אינן מאפשרות השתת עלויות אחסנה של תפוס על בעל התפוס. באין חוק או הסמכה מפורשת בחוק המתירים לעשות כן, לא ניתן לפגוע בזכותה החוקתית של המשיבה לקניין, באמצעות שימוש בתמורת מכירת הקניין לכיסוי עלויות אחסנתו.

באשר לטענת המבקשת לפיה לו המשיבה לא היתה מבצעת עבירה היא היתה נושאת בעלות החזקת המשקלים, ולכן מקל וחומר, משהיא ביצעה עבירה, עליה לשאת בעלויות ההחזקה, הרי שבאותו האופן ניתן לטעון כי על עצור לשאת בעלויות החזקתו במעצר, שכן לו הוא לא היה מבצע עבירה הוא היה נושא בעלויות החזקתו. מובן כי טענה זו אינה יכולה להוות בסיס לחיוב המשיבה בעלויות האחסנה, מבלי שקיים מקור חוקי מפורש המאפשר זאת. לא למיותר לציין כי בשלב זה עומדת למשיבה חזקת החפות, והיא אך חשודה בביצוע עבירה.

באשר לטענת המשיבה, לפיה המפקחים הגיעו למקום על מנת לחקור חשד לביצוע עבירה של שימוש אסור במקרקעין של צד ג' שעוסק במחזור בקבוקי פלסטיק, ולא של המשיבה שעוסקת במתכות, הרי שמדברי נציג המבקשת, המפקח אביהו רם, בדיון מיום 04.11.2025, עולה כי המשקלים שימשו גם את העסק למחזור בקבוקי פלסטיק.

יתרה מכך, משהגיעו מפקחים למקרקעין, אף אם בעקבות חשד לביצוע עבירות על ידי אחרים, ומצאו כי קיים חשד לביצוע עבירה על חוק התכנון והבנייה - שימוש אסור במקרקעין שמבוצע על ידי המשיבה, הרי שבהתאם לסעיף 206(ב) לחוק התכנון והבנייה קמה למפקחים סמכות לתפוס את המשקלים.

כאמור, בהתאם להוראת סעיף 35 לפקודת סדר הדין הפלילי, אם תוך ששה חדשים מיום תפיסת החפץ לא הוגש כתב אישום, ולא ניתנה החלטה בהתאם לסעיף 34, יש להחזיר את החפץ לאדם אשר מידיו הוא נלקח. במקרה שלפני המשקלים נתפסו ביום 20.05.2025, טרם הוגש כתב אישום, ולמעשה ששת החודשים חלפו תוך כדי דיון בבקשת המבקשת למכור את המשקלים. בנסיבות אלו, ונוכח המסקנה לפיה אין מקום לאפשר מכירת המשקלים בעת הזו, יש לאפשר למבקשת שהות למצות את החקירה.

סוף דבר

הבקשה למכירת תפוסים, ולשימוש בתמורת מכירתם לכיסוי עלויות אחסנתם - נדחית.

מורה על הארכת תוקף החזקת התפוסים על ידי המבקשת עד ליום 31.12.2025. ככל שעד מועד זה לא יוגש כתב אישום, ולא תוגש בקשה להארכת תוקף החזקת התפוסים, תשיב המבקשת את התפוסים לידי המשיבה.

ניתנה היום, י' כסלו תשפ"ו, 30 נובמבר 2025,
בהעדר הצדדים.